

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **I. K.** pre trestný čin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na verejnom zasadnutí, konanom dňa 7. augusta 2008 v Bratislave prejednal odvolanie obžalovaného **I. K.** proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. novembra 2007, sp. zn. 1 T 53/98 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 písm. c/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 sa odvolanie obžalovaného **I. K.** **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 23. novembra 2007, sp. zn. 1 T 53/98, uznal obžalovaných **V. V.** a **I. K.** za vinných zo spáchania trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.), ktorého sa podľa skutkových zistení krajského súdu dopustili tým, že

dňa 16. júna 1996 asi o 16,15 hod. aj s už nebohým **O. B.** a s ďalším najmenej štyrmi osobami, ktoré sa v rámci trestného stíhania nepodarilo identifikovať, po predchádzajúcej vzájomnej dohode vošli do objektu firmy **D. N.**, časť **D. K.**, kde mala uskladnený tovar firma **S.**, kde najmenej dvaja z uvedenej skupiny boli ozbrojení dlhými strelnými zbraňami neznámych značiek a cielene najskôr fyzicky napadli tam pracujúce osoby so zdôvodnením, že tam pracujú, tieto bili päťami do tváre a rôznych častí tela, po páde na zem ich udierali pažbami zbraní a kopali do nich; v dôsledku tohto fyzického útoku utrpeli: poškodený **R. B.** zranenia, a to krvácanie do brušnej dutiny

a natrhnutie sleziny s jej následným operačným odstránením, ktoré zranenie si u neho vyžiadalo dobu liečenia a práceneschopnosti v trvaní od 16. júna 1996 do 1. septembra 1996, poškodený M. K. podliatiny pravého oka s dobou liečenia 7 dní bez práceneschopnosti, poškodený J. G. odreninu na pravom uchu s dobou liečenia 7 dní bez práceneschopnosti, poškodený J. Š. povrchovú odreninu na pravom a ľavom lakti s dobou liečenia 10 až 14 dní bez práceneschopnosti; pri tomto konaní jeden z menovite nezistených páchatel'ov 1 krát vystrelil zo strelnej zbrane, pričom k zraneniu v dôsledku tohto konania nedošlo, obžalovaní a ďalšie nezistené osoby pod hrozbou ďalšieho použitia zbrane prinútili poškodených postaviť sa tvárou k stene a neskôršie s príkazom opustiť sklad a viac sa nevrátiť, pričom im hrozili násilím a aby túto udalosť nikde nehlásili.

Za uvedený trestný čin krajský súd uložil podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. obžalovanému V. V. trest odňatia slobody vo výmere štyri roky a obžalovanému I. K. trest odňatia slobody vo výmere tri a pol roka, pre výkon ktorých trestov oboch obžalovaných zaradil podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Tým istým rozsudkom krajský súd obžalovaného E. F. oslobodil z dôvodu uvedeného v § 226 písm. c/ Tr. por. spod obžaloby pre už skôr uvedený skutok, pričom vo vzťahu k tomuto obžalovanému rozsudok nadobudol právoplatnosť na súde prvého stupňa.

Proti citovanému rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaní V. V. a I. K., resp. jeho obhajca.

Treba hneď úvodom uviesť, že obžalovaný I. K. nebol prítomný pri vyhlásení rozsudku (pre jeho pobyt na neznámom mieste sa konalo vo vzťahu k nemu ako proti ušlému) a neskôr (7. júna 2008) bol vzatý do väzby z dôvodu § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. por., a to na podklade uznesenia Krajského súdu v Nitre z 8. júna 2008, sp. zn. 1T 53/98 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. júna 2008, sp. zn. 2 Tost 9/2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky termín verejného zasadnutia o odvolaní obžalovaných V. V. a I. K. určil na 7. augusta 2008, pričom obžalovaný V. V. sa na verejné zasadnutie nedostavil, vypovedal plnú moc svojmu dovtedajšiemu obhajcovi, bezprostredne pred verejným zasadnutím si zvolil iného obhajcu, ktorý požiadal o odročenie verejného zasadnutia za účelom naštudovania spisu.

So zreteľom na to, že obžalovaný I. K. bol v čase konania verejného zasadnutia vo väzbe, Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím na ustanovenie § 71 ods. 1 Tr. por. za účelom prednostného a urýchleného konania podľa § 23 ods. 1 Tr. por. vylúčil trestnú vec obžalovaného V. V. na samostatné konanie a na verejnom zasadnutí prerokoval odvolanie obžalovaného I. K. s tým, že o odvolaní obžalovaného V. V. bude rozhodnuté v samostatnom konaní.

Obžalovaný I. K. v odôvodnení odvolania, podaného prostredníctvom svojho obhajcu namietal, že krajský súd vychádzal predovšetkým z výsledkov dokazovania v prípravnom konaní. Pripustil, že krajský súd bol viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí. Krajský súd síce doplnil dokazovanie tak, ako to odvolací súd nariadil, avšak dôkazy vyhodnotil výlučne v neprospech obžalovaného, hoci napr. svedok V. neuviedol žiadne také okolnosti, ktoré by nasvedčovali, že skutok bol spáchaný organizovanou skupinou. Pokiaľ ide o výpovede svedkov J. G. a K. B., tieto sú podľa odvolateľa tendenčné, v úmysle poškodiť obžalovanému pre ich vzťah k M. Š.. Opakovane sa odvolal na svoje tvrdenia, že na mieste činu bol z donútenia a nijako sa nepodieľal na násilí, ku ktorému došlo, čo potvrdzovali výpovede svedkov E. V. a I. N..

Odvolateľ preto vyslovil názor, že súd nevzal do úvahy všetky okolnosti významné pre rozhodnutie. Pokiaľ sa odvolací súd stotožní so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa navrhol, aby podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému podmienený trest odňatia slobody, a to aj so zreteľom na dlhú dobu, ktorá uplynula do súdeného činu, počas ktorej doby obžalovaný nespáchal žiaden trestný čin.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania obžalovaného I. K. v zmysle § 254 ods. 1, ods. 2 Tr. por. ako odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo vo vzťahu k tomuto obžalovanému rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané. Po splnení tejto prieskumnej povinnosti zistil, že odvolanie obžalovaného I. K. nie je dôvodné.

Predovšetkým treba hneď úvodom uviesť, že najvyšší súd už v posudzovanej veci rozhodoval, keď uznesením 27. mája 2004, sp. zn. 6 To 9/2004 zrušil skorší rozsudok krajského súdu, ktorým bol obžalovaný I. K. na rovnakom skutkovom základe uznaný za vinného z trestného činu vydierania spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., nie však tiež ako trestný čin spáchaný organizovanou skupinou v zmysle ustanovenia § 235 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. V tomto smere odvolací súd poukázal na nedostatky v dokazovaní, ktoré mali objasniť práve okolnosť, či skutok bol spáchaný organizovanou skupinou, nariadil doplniť dokazovanie a taktiež vykonať procesne predpísaným spôsobom tie dôkazy, ktoré podľa zistenia odvolacieho súdu neboli vykonané v súlade so zákonom (napr. čítanie výpovede svedkyne K. B. a ďalších).

Už v tomto skoršom rozhodnutí však Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal jednoznačné stanovisko, že už dovedy vykonanými dôkazmi bolo spoľahlivo preukázané, že obžalovaný I. K. sa súdeného skutku dopustil (spolu s ďalšími osobami), skutok bol spáchaný so zbraňou a preukázané boli aj následky, ktoré z ich konania vzišli (ťažká ujma na zdraví u poškodeného R. B., ublíženie na zdraví u poškodených M. K., J. G. a J. Š.). V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach odkazuje na podrobné dôvody svojho už spomínaného skoršieho rozhodnutia z 27. mája 2004, sp. zn. 6 To 9/2004.

Z obsahu spisu vyplýva, že krajský súd po vrátení veci na ďalšie konanie a doplnenie dokazovania postupoval dôsledne v intenciách už uvedeného skoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu, osobne vypočul na hlavnom pojednávaní svedkyňu K. B., svedka P. V. a pri splnení podmienok ustanovenia § 211 os. 2 písm. a/ Tr. por. prečítal výpoveď svedka J. G., ktorý sa zdržuje dlhodobo na neznámom mieste.

Na základe už skôr (pred zrušením pôvodného odsudzujúceho rozsudku) vykonaného dokazovania a doplneným dokazovaním správne uzavrel skutkové zistenia. Podľa zistenia odvolacieho súdu krajský súd všetky vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 6 Tr. por., logicky odôvodnil závery, ktoré z vykonaných dôkazov zistil a svoje rozhodnutie precízne a v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. odôvodnil, keď vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Logicky sa vyrovnal so zmenami vo výpovediach niektorých svedkov a z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného, a akými

právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach preto na tieto dôvody odkazuje.

Aj podľa zistenia odvolacieho súdu neobstojí obhajoba obžalovaného I. K., že síce bol na mieste činu, avšak bol k tomu donútený skupinou neznámych mužov, a že sa nijako nepodieľal na násilnom konaní voči ľuďom nachádzajúcim sa v sklade. V tomto smere už skôr vykonané dôkazy, ale aj výpovede svedkyne K. B., P. V. a J. G. dávajú spoľahlivý záver o tom, že táto obhajoba je nelogická a vyvrátená aj ostatnými krajským súdom vykonanými dôkazmi, na ktoré sa v odôvodnení napadnutého rozsudku správne a výstižne poukazuje.

Pri právnom posúdení takto správne zisteného skutkového stavu krajský súd nepochybil, keď konanie obžalovaného I. K. posúdil ako trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a b/ Tr. zák., pominúc oproti obžalobe posúdenie skutku aj ako konanie spolupáchateľov, keďže forma súčinnosti páchatel'ov súdeného skutku bola vyjadrená v jeho posúdení ako činu spáchaného organizovanou skupinou (§ 89 ods. 26 Tr. zák.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom skoršom rozhodnutí poukázal na to, že na deľbu úloh medzi členmi spolčenia, predpokladaného v ustanovení § 89 ods. 26 Tr. zák. treba usudzovať z konkrétnych a dôkazmi podložených zistení, ako čin prebiehal, t.j. ako sa v konkrétnom konaní páchatel'ov (členov spolčenia) prejavil.

V posudzovanom prípade krajský súd dôvodne vzal za preukázané, že čin bol spáchaný najmenej siedmimi osobami, pričom najmenej dvaja členovia spolčenia boli ozbrojení strelnými zbraňami, ktoré pri útoku aj použili.

Samotnému skutku predchádzali nedorozumenia medzi M. Š. a V. V. ohľadne tovaru, nachádzajúceho sa v sklade, kde došlo ku skutku a opakované telefonické výzvy, aby všetci sklad opustili a nevyskladňovali tovar, čo predstavovalo motív konania páchatel'ov.

Z dôkazov na ktoré sa v napadnutom rozsudku detailne poukazuje vyplýva, že skutok bol vopred naplánovanou akciou, keď členovia spolčenia si vopred overili prítomnosť

robotníkov v sklade, po príchode najskôr obsadili vrátnicu svojimi ľuďmi, aby tak vylúčili možnosť telefonicky privolať pomoc.

Ostatní členovia spolčenia potom vnikli do priestorov skladu, kde vo výroku napadnutého rozsudku popísaným spôsobom napadli tam prítomné osoby. Celá akcia bola vopred naplánovaným ozbrojeným a dokonale pripraveným organizovaným prepacom, riadeným jednou osobou (pre rozhodnutie o odvolaní obžalovaného I. K. nie je podstatné kto ňou bol). Napadnutie jednotlivých osôb, ktoré sa v sklade nachádzali, sa vyznačovalo vysokou mierou brutality, pričom každý odpor, či neuposlušnosť príkazu boli ihneď brutálne potlačené, v dôsledku čoho došlo k poraneniám poškodených, ktoré sa uvádzajú vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa.

Všetky tieto zistenia, ako aj spôsob zaobchádzania s robotníkmi v sklade (museli stáť so zdvihnutými rukami čelom k múru), ako aj následné vyhrážky pre prípad oznámenia činu, resp. privolania pomoci dostatočne preukazovali, že išlo o koordinovanú, naplánovanú akciu s dobre zorganizovaným priebehom. Krajský súd preto dôvodne a v súlade so zákonom uzavrel, že konanie obžalovaného I. K. naplnilo znaky trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a b/ Tr. zák.

Obžalovanému I. K. bol za súdený čin uložený trest odňatia slobody vo výmere tri a pol roka, ktorý trest podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá kritériám ustanovení § 23 a § 31 Tr. zák., pričom treba poukázať aj na to, že k zmene v neprospech obžalovaného ani nemohlo dôjsť, pretože odvolanie bolo podané iba obžalovaným. Zákonu zodpovedá aj zaradenie obžalovaného pre výkon trestu podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

So zreteľom na uvedené zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že opravný prostriedok obžalovaného I. K. nebol podaný dôvodne, a preto jeho odvolanie podľa § 256 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 7. augusta 2008

JUDr. J. Majchrák, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková